

Miloslav Švandrlík

ČERTOVA BAŽINA

3x 100 HORORŮ

Miloslav Švandrlík

ČERTOVA BAZINA

Miloslav Švandrlík

II.

ČERTOVA BAŽINA

3x 100 HORORŮ

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Miloslav Švandrlík – heir, 2017, 2026
Illustrations © Jiří Winter – heir, 2017, 2026
Cover © Lukáš Tuma, 2017, 2026
Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2017, 2026

ISBN 978-80-278-0290-6 (print)

ISBN 978-80-278-1694-1 (ePub)

ISBN 978-80-278-1695-8 (mobi)

ISBN 978-80-278-1696-5 (pdf)

Úvod z pera autora

Pomineme-li Černé barony a žáky Kopyta s Mňoukem, jsem teď vnímán spíše jako autor knížek hororů. Začalo to Draculovým švagrem a neskončilo to dodnes. Ale hrát si s přijatelnými dávkami tajemna, hrůzy a nezvyklostí je v naší rodině dávnou tradicí. Tatínek v tom mimořádně vynikal. Zajímal se o spiritistické úkazy, kromě Jiráska znal téměř nazpaměť Zemi mlhy sira Arthura Doylea a stále očekával nějaká tajná znamení ze záhrobí. S maminkou se několikrát domlouvali, že až jeden z nich zemře, přijde sdělit tomu druhému, jak to na onom světě vypadá. Když jsem se ho zeptal, jestli bude informovat také mne, prohlásil, že mi řekne hovno, protože bych si z toho dělal akorát ouchcapky. Pozoruhodných historek jsem ale slyšel spoustu, a to nejen od tatínka. Dost mě to zajímalo, zejména když se řada těžko vysvětlitelných úkazů dotkla i mne. Potíž vznikala ve chvíli, kdy jsem se začal dostávat do zcela zřejmého konfliktu zájmů. Do literatury jsem vstoupil jako humorista a lidé mě tak brali i v soukromí. Chtěli ode mne slyšet veselé historky a nic víc. Byl jsem zaškatulkován podobně jako někteří herci. Když jsem přinesl do redakce nějakou vážnější povídku, ptali se mě všichni, v čem je ta sranda. Že prý to vůbec nechápou. Také holky, s kterými jsem chodil, si přály, abych je bavil, a nebyly zvědavý na nějaké hrůzy. Takže jsem si všechno nechával pro sebe a uvažoval o tom, že začnu psát jiný žánr pod pseudonymem. Ani to by ovšem nebylo snadné, neboť hororům nebylo za dob marxismu-leninismu přáno. Rozhodujícím bodem zlomu se staly chvíle, kdy se nám začal zjevovat zesnulý tatínek. To už nebylo možné jen tak přejít. Nejprve zachránil našeho psa Míšu, kterého sám jako štěně přinesl domů a měl ho velice rád. Teď se stalo, že spící maminka zaslechla tatínkův hlas: „Vstávej, Boženko!“ „Hned, Rudlo!“ řekla maminka, a když otevřela oči, spatřila u postele tatínka. Nebožtík už nemluvil, jen ukazoval, aby maminka vyšla před dům. Byla teplá letní noc. Na nebi zářil měsíc v úplňku. Když maminka vyšla na dvůr, zaslechla

chroptění a vzápětí spatřila Míšu s hlavou mezi dvěma plaňkami plotu. Pes si převrhl kastrol s vodou, a když se ho zmocnila žízeň, pokoušel se dostat k vodě připravené pro sousedovy slepice. Vrazil hlavu mezi plaňky a začal se dusit. Už měl opravdu namále. Maminka ho osvobodila, nalila mu čistou vodu a řekla: „Vidíš, Míšo, táta tě zachránil!“ Několik týdnů nato jsem potkal tatínka na fotbale. Na Bohemce. Byl v šatech, které jsme mu dali do rakve, a nebyl rád, že mě vidí. Při nejbližší příležitosti mi zmizel v davu. O čtrnáct dní později jsem na Bohemce potkal pana Nápravníka, který jezdil s tatínkem na tramvaji. „Ahoj!“ pozdravil mě. „Co dělá Rudla?“ Když jsem mu sdělil, že je tři měsíce po smrti, chrčivě se rozesmál: „Co to povídáš, člověče?“ nevěřil mi. „Vždyť jsem s ním mluvil minulý týden na Spartě!“ Bylo zbytečné ho přesvědčovat. Když jsem se vrátil domů, chtěl jsem zavolat do Ďáblic, kde Nápravníkovi bydleli, ale hned jsem to zavrhl. Což kdyby se ukázalo, že je po smrti i pan Nápravník a já na fotbalových hřištích přitahuji nebožtíky? To bych musel informovat Klub skeptiků a doktor Grygar by mi zřejmě udělil „Bludný kámen“.

Raději jsem začal psát horory, i když nemám zálibu ve strašení bližních. Hrůzy hrůzoucí mě nelákají. Rád se dívám na mihotavé reje světlušek nad močálem, ale nehodlám se nořit do černé, smrduté kaše pod nimi. To je práce pro úplně jiné nátury. Také mám rád hadače, věstce a jasnovidce. Když mám možnost, vždycky si nechám předpovědět budoucnost. Otestoval jsem několik Cikánek, renomovaných jasnovidek i tajemných analytiků. V restauraci U medvídků mi věštila prvorepubliková celebrita Fred Marion a při každé příležitosti mě uváděla do jiného světa Helena Růžičková. Vyzkoušela na mne všechno možné. Prorokovala mi z kávové sedliny, vyložila mi karty a oslňovala mě numerologií. Ale stále jí vycházelo, že jsem se narodil na šťastné planetě, marně jsem proti tomu protestoval. Často k nám chodil Míla Svoboda, bývalý mladokomik ze smíchovské Arény. Bohatě se oženil, v herecké kariéře nepokračoval, ale jasnovidectví se vzdát nemohl. Přišel na oběd, vyložil všem karty a už zase pádil do Savarinu, kde na něho čekaly dámy nad kávou a Sachrovým dortem. I ony toužily vědět, co je čeká a co nemine. Ale jedna velká příležitost mi utekla. V Divadle Jiřího Grossmanna jsem jako host vystupoval s různými známými lidmi. Jednoho večera také s ministry Josefem Luxem a Antonínem Baudyšem. Ten byl tenkrát

ministrem obrany, a já jsem netušil, že je také naším předním hvězdo-
pravcem. Proto jsem ho nekontaktoval. Nenapravit jsem to ani později,
když jsme spolu účinkovali ve Zlaté mříži na Nově. Tehdy k tomu má-
lem došlo, ale v rozhodující chvíli se zranil herec Svatopluk Beneš. Už
velice špatně viděl, narazil čelem na natažený kabel a všechno se točilo
kolem toho maléru. Pak jsem si hrál se psem Václava Vydry a Antonín
Baudyš někam zmizel.

Poslední dobou se na nás ze všech stran valí problémy reinkarnace.
Lidé se noří do minulých životů a představují si, že se na tento svět vrátí
v nové podobě. Někdy by se spokojili i se zvířecí podobou. Prozatím se
ale s pomocí odborníků dívají do hlubin tajemné minulosti. Vzpomíná-
jí si, čím bývali a co na světě dělali. Jejich zjištění bývají pozoruhodná.
Podobně jako kdysi ve spiritistických seancích se jim z paměti vynořují
většinou velmožové, králové, faraoni nebo jiné významné osobnosti.
O jedné známé jsem slyšel: „Je to sice kráva, ale v minulém životě bý-
vala Kleopatrou.“ Někdy to bývá opravdová sbírka celebrit a historických
papalášů. Zdá se, že nikdo nebýval nevolníkem, který dostával lískov-
kou na prdel, nebo zaživa zazdénou jeptiškou. Vzpomínáme si zkrátka
na to příjemnější. Co nás čeká, sice nevíme, ale doufáme v to nejlepší.
Žádný nacistička si nedovede představit, že by v příštím životě mohl být
Cikánem nebo Židem. Mediální hvězda nepřipustí, že by znovu žila jako
hluchoněmá necelebrita. Ačkoliv možné je všechno. To, že jsem býval
Janem Žižkou, neznamená, že v příštím životě nebudu dostávat na kaž-
dém kroku do držky. Mne zlobí to, jak se ustavičně rozvíjí technika všeho
druhu. V minulých životech jsem horko těžko přežil vynález ruchadla,
ale to, co se děje dnes, mi doslova bere dech. Nevyznám se v téměř ni-
čem. Nerozumím tranzistorům, počítačům ani spoustě dalších výmyslů.
Neřídím auto a nepotápím se. Evoluční teorie jsou mi lhostejné a ka-
ždý nový vynález mě šokuje. S odporem sleduji vývoj nových ničivých
zbraní a věřím, že už je nikdo nevyzkouší na mně. Proto se trochu děším
toho, že znovu přijdu na svět v dobách, kdy lidé techniku nezvládnou,
a ta se jim vymkne z ruky. Budou tady řídit roboti, mimozemšťané a ší-
lení profesori. Řekněte mi, jak k tomu přijdu. Teď se to ještě dá ustát,
zejména ve slušné restauraci, ale co potom? Člověk se narodí, možná
i ze zkusavky, a už se to na něj povalí ze všech stran. Strašná představa!

Ještě je tady ale určitá naděje. Jsem odjakživa liknavý, a tak se třeba v tom meziživotě trochu zdržím. Narodím se a veškerá technika bude v čudu. Dostanu se na svět uprostřed války, která už zase bude mít lidské parametry. Nepřátelé do sebe budou vrážet oštěpy s pazourkovými hroty, vzduchem zasvěští šípy a lidi se začnou ubíjet kameny. Možná že už vynaleznou hliněné nádoby a z nich budou lít nepřátelům ze skály na hlavy sračky. Nebude to líbezná? Při té představě se už možné reinkarnace tolik nebojím.

Jestliže jsem se zmínil o tom, že jsem viděl zesnulého tatínka, nemohu vynechat ani fakt, že se střetávám se svým strážným andělem. Naposledy jsem ho zahlédl, když mě doktor Marat svezl na oběd a zcela suverénně vjel z vedlejší silnice na hlavní. Převálcoval nás autobus a z našeho auta toho příliš nezbylo. Přesto jsme zůstali celí, pouze doktor přišel o brejle. Anděl strážný na mne jen tak zamrkal a při pohledu na řidiče významně vzdychl. Pak se rozplynul, jak bylo jeho povinností. Tak decentně se chová vždycky. Když jsme na Spořilově vjeli na červenou do křižovatky, nespátřil jsem ho vůbec. Možná se zalekl policejní hlídky, která náš incident zaznamenala. Chtěla okamžitě konat, ale doktor Marat byl rychlejší.

„Pánové,“ pravil vzrušeně, „mistr Švandrlík před půlhodinou dostal infarkt. Právě ho převážím do krčské nemocnice!“

Policisté o pravdivosti jeho slov nezapochybovali. Naopak se nabídl, že nám udělají cestu. Zapnuli světla a jeli před námi do špitálu. Za chvíli jsem už hladový ležel na nemocničním lůžku a zdravotníci mě zkoumali. Infarkt u mne nezjistili, ale propustili mě s četnými radami až po třech hodinách. Pak jsem doktoru Maratovi poradil, aby křižovatky na červenou projížděl až po obědě. Mám i další zkušenosti, ale nechci pomlouvat kamaráda. Kupodivu jsem ještě neviděl čerta. Myslím tím skutečného pekelníka. To štěstí měl u nás jen pan Olejář. Byl to tichý, nenápadný důchodce, ukázněný člen strany. Plnil všechny své povinnosti a zval sousedy na prvomájové průvody. Také mu bylo umožněno, aby si k penzi přivydělával tím, že bude sedět ve vrátnici Rudého práva. Ani tady nezklamal a propustky těm, kteří potřebovali vejít dovnitř, vyplňoval velmi svědomitě. Přesto mu nadávali a obraceli oči v sloup. Byla to klidná, téměř průzračná existence, která se změnila v jediném okamžiku.

Pan Olejář se po směně ubíral domů a zřejmě se těšil na večeři. Bylo už šero, když přecházel cestičkou vedoucí kolem louky k rodinným domkům. A patrně tehdy spatřil čerta. Stál opodál po kolena v trávě, mračil se a hrozil na pana Olejáře. Zvuků nevydával. Zato pracující důchodce vyjekl a začal prchat. Zastavil se až doma a celý se třásl tak, že nepozřel jedině sousto. Krátce nato učinil rozhodný závěr.

„Byl jsem varován před peklem,“ usoudil, „a také tuším proč. Vystupuji ze strany a přestanu chodit do Rudého práva. A v neděli půjdu do kostela!“

Nikým se nenechal zviklat. Komunisté se zlobili. „Olejáři,“ domlouvali mu, „čerti nejsou! Lenin by to nepřipustil! Bůhví, cos na té louce viděl! Měl jsi halucinace nebo tam byla nějaká koza!“

Ale Olejář se nedal. „Poznám čerta od kozy!“ tvrdil, „a jde o spásu mé duše! Za chvíli mě klepne pepka a já se nechci kvůli vám dostat do pekla!“

Se soudruhem Olejářem zkrátka nebyla řeč, a tak ho museli vyloučit ze strany. Sám odejít nemohl, protože by to bylo proti stanovám.

Škoda, že je to jen minoritní případ. Kdyby se to stávalo komunistům častěji, nebylo by teď třeba řešit, co s nimi. Jestli s nimi máme mluvit, nebo ne. Někteří radikálové to odmítají, ale ještě jsem neslyšel větu: „S komunisty jsem se nikdy nebavil, nebavím a bavit nebudu!“ Šlo by totiž o vědomou lež. Kdo neutekl na druhý konec světa, ten se s nimi bavit musel. Každý, kdo se hlásil na nějakou školu, si musel upravovat životopis tak, aby ho kádroví referenti nesmetli ze stolu. Kdyby zájemce o studium napsal, že v jeho rodině nemohou komunisty ani vystát, volili agrárníky a bratranec přesídlil do Francie, zřejmě by se daleko nedostal. Bylo třeba uhádat, co se uhádat dalo. Na vysokých školách býval marxismus-leninismus tím hlavním předmětem, a tak nepamatují, že by se někdo s profesorem odmítl bavit. Byly vítačky, brigády, socialistické závazky, průvody i mírové tábory. Někdy se dalo před tím schovat nebo utéct, ale někdy také ne. Dlouho nebylo možné ani ukrýt se do kotelen.

Je jenom škoda, že se tenkrát komunistům nezjevovali čerti. Ačkoliv ani to není úplně jisté. Třeba dost těch, ze kterých se později stali reformní komunisté a disidenti, svého čerta přece jenom včas spatřilo. Jenom se o tom ostýchají mluvit.

Pan Olejář měl řádný církevní pohřeb. Ale komunisté jeho vidění nikdy neuvěřili. Tvrdili, že ten fiškus viděl čerta jen proto, aby nemusel platit stranické příspěvky!

To ale není příliš pravděpodobné, protože bohabojný stařec nosil peněžní částky i do kostelní pokladničky. Za to se dočkal při svém pohřbu mariánské písně a vyhnul se tak zpěvu Internacionály.

Úryvek ze vzpomínkové knihy *Zrovna teď musíš čůrat?* (Nakladatelství Epoque 2007)

Parte

Robert byl už několik dní mrzutý a zasmušilý. Nebylo možné si toho nevšimnout, a tak i laxní, těkavý Karel, spolumajitel firmy, zbystřil pozornost. Odhodil veškerou taktiku a přímo se Roberta zeptal. Ten se nějakou dobu ošival, nechtělo se mu, ale posléze to přeci jen vyklopil.

„Nejspíš se budeš chechtat,“ mínil, „a řekneš si, že jsem úplný blázen. Dost možná, že je to pravda. Ale představ si, že se mi zdá stále tentýž sen. Každou noc se opakuje. Kdyby se mi zdálo o hezkých holkách, tak bych to snad i snesl. Možná, že by se mi to i líbilo. Jenže já vidím noc co noc vlastní parte. Rozumíš?“

„Rozumím,“ přikývl Karel, „a je to vždycky totéž parte? Datum pohřbu se nemění? Můžeš se na něj spolehnout?“

„Nejde o tvůj funus,“ zahučel Robert, „a tak si nedělej šoufky. Já tomu ostatně taky nepřikládám nějakou mimořádnou důležitost. Jenomže tvůj dotaz je na místě. Ano, to parte je stále totéž. Stojí na něm, že Robert Kolbaba zemřel 4. listopadu a rozloučíme se s ním 11. listopadu v obřadní síni ve Strašnicích. Takle informace se nikdy nemění.“

„Dneska máme druhého srpna,“ podíval se do kalendáře Karel, „což znamená, že máš ještě spoustu času.“

„To se mi nezdá nijak dlouho!“ oponoval postižený, „kdybych začal flámovat, nestačím si ani propít játra. Víš, jak v takové předpovědi nevěřím, ale co kdyby. Dá se nad takovou předpovědí vůbec mávnout rukou? To parte se mi ve snu zjevilo nejméně desetkrát. A nevěřím, že to bylo dnes v noci naposled.“

„To z toho budeš stále vyplašenější,“ konstatoval Karel, „a za chvíli s tebou nebude k vydržení. Nakonec se z té blbosti zhroutíš.“

„A co mi radíš?“ zeptal se Robert, „víš snad, jak ten sen zaplašit?“

„To nevím,“ připustil Karel, „ale vím, jak se informace, která tě znepokojuje, dá znehodnotit. Třeba tím, že v říjnu odjedeš za obchodem do Ameriky a vrátíš se až po svém pohřbu.“

„Ale to se může stát i v Americe!“ namítl Robert, „jestli mám umřít, tak umřu.“

„Jestli umřeš a budeš pochován někde na konci světa,“ usoudil Karel, „tak se to zlověstné parte spletlo! To, co v něm stojí, je nesmyslný blábol! Je to nedůvěryhodná listina, kterou nelze brát vážně. Ujeď před tou informací a zachrániš si život!“

Robert se zamyslel. Přítelovy vývody se mu zdály nejen logické, ale i akceptovatelné. Proč by si neudělal pracovní výlet do Ameriky?

„Máš pravdu,“ řekl téměř spokojeně, „vždyť v té Americe nebudu zahálet! Mohu sjednat spoustu zajímavých obchodů. A přitom se zbavím těch idiotských myšlenek!“

Opravdu se mu udělalo lépe. Parte pro něho pozbylo důležitosti. Byla to odbytá veličina. Teď jde o to pořádně si naplánovat cestu do zámoří.

Robert odešel takřka v dobré náladě. Už dlouho se necítil v takové pohodě. Bylo mu jako člověku, který právě zaplašil vlastní smrt a mohl bezstarostně vstoupit do nového života.

Také Karel se spokojeně usmíval. Robertův příběh ho rozveselil a navíc byl tak dobrý, že se hodí, aby jej dával ve společnosti k lepšímu. Nepohrdnou jím ani rozjeté dámy v útulné vinárně.

Jenomže tím to zdaleka nekončilo. Minuly sotva tři dny a stalo se neštěstí. Robert, který měl spoustu starostí s plánováním zámořské cesty, nedával pozor při řízení vozu a havaroval. Střetl se s dodávkou a byl těžce zraněn. Do nemocnice ho přivezli takřka v beznadějném stavu. Lékaři dělali, co mohli, ale tvářili se starostlivě. Nevěřili v pacientovo uzdravení.

„Je nám líto,“ krčili rameny, „ale stav je krajně kritický. Není pravděpodobné, že by zraněný ještě někdy nabyl vědomí.“

Robert zřejmě prožíval poslední dny svého života. To, že dosud odolával, považovali lékaři za malý zázrak.

Situace se neměnila a byla stejná i 12. srpna, kdy se Karel chystal odletět na deset dnů do Španělska. Měl zaplacený hotel a těšil se na příjemně strávenou dovolenou. Byl klidný, na rozdíl od starostlivé sekretářky Marty. Ta znovu volala do nemocnice, a odpověď byla, jako už tolikrát, krajně pesimistická. Bylo třeba připravit se na nejhorší. Marta žasla, jak nevrzrušeně připravuje Karel svou dovolenou. Chvilí chodila kolem problému

jako kolem horké kaše, ale pak se rozhodla ho rozetnout. Cítila, že je to úkol, který z ní nikdo nesejme.

„S Robertem je to krajně vážné,“ řekla, „a jeho život visí doslova na vlásku. Doktoři očekávají konec každým okamžikem. Zvážil jste to?“

Karel klidně přikývl.

„A přesto chcete odjet do Španělska?“ naléhala, „jak si představujete, že to tady bez vás zvládneme?“

Šéf ani nehnul brvou.

„Doktoři jsou panikáři,“ pravil, „a mýlí se, stejně jako už tolikrát před tím. Proč by měl Robert umírat v srpnu? Zemře až 4. listopadu a 11. listopadu bude mít pohřeb. Osobně se s ním jménem firmy rozloučím v obřadní síni ve Strašnicích.“

A tak se také stalo.

Příšerná smrt krásné dívky

Jizera tiše plynula svým odvěkým korytem a kolem ní smutně bloudivila Anděla Krásná, nejpůvabnější dívka z Bakova nad Jizerou. Bylo jí devatenáct let, ale navzdory svému jménu, ztepilé postavě i sličnému obličejíku nepotkala dosud chlapce, který by rád zaklepal na dveře malé dřevěné chaloupky a požádal rodiče o Andělinu ruku. Vlastně ani nebylo divu. Josef Krásný pletl za pár krejcarů pro obchodníka Doušu orobincové rohožky a jeho vyzáblá manželka postonávala na suchou nemoc. V chaloupce se rozhodně nežilo na vysoké noze a jediným skvostem, na nějž cizí oko pohlédlo se zalíbením, byla Anděla. Jenomže zůstávalo při těch pohledech. Ženiši se nerojili a chtivé oplzlíky cudná krasavice rozhodně odmítala. Léta jí přibývala, družky z dětských her byly dávno pod čepcem, a ona sama neměla nejmenší naději. Hleděla na řeku, pozorovala rej rybek a říkala si: „Kdyby teď z vody vystoupil sám hastrman a požádal mě, abych se stala jeho ženou, nezaváhala bych ani na okamžik. Vzala bych si kohokoliv, jen aby se mi lidé neposmívali, že zůstanu starou pannou!“

Anděla toužila po vdavkách tím silněji, čím víc se jevily jako vzdálené, ne-li přímo neuskutečnitelné. „Ani vdovec Hádl mě nechce!“ téměř zalakala. „Zeptal se tatínka, kolik mi našetřil na věno, a když se dozvěděl, že ani tu dřevěnou chaloupku na spadnutí pro dluhy neudržíme, oženil se raději s tlustou hostinskou Vítkovou. Zůstanu na ocet a do smrti budu plést rohožky, abych měla alespoň na chlebovou polévku!“

S těmito nevalnými vyhlídkami do budoucnosti se vracela domů. Už zdálky slyšela matčino pokašlávání. S nechutí vešla do chudé jizby, kde očekávala dusnou, nepřívětivou atmosféru, ale na první pohled zjistila, že se stalo něco neobvyklého. Otec se usmíval, jako kdyby vyhrál v loterii. To ovšem nemohl, protože mu chyběly peníze na zakoupení losu. Přesto jeho podmračený, ba zavilý kukuč byl ten tam.

„Andělko,“ řekl slavnostně Josef Krásný, „usmálo se na nás štěstí. Mám pro tebe milou zprávu. Co nevidět se budeš vdávat!“

Krasavice pocítila, jak se pod ní podlamují kolena. Chtělo se jí radostně vykřiknout, ale vzápětí se dostavily i určité obavy.

„Kdo to je?“ vyhrkla nedočkavě. „Nějaký košíkář nebo chlapec od vody? A nepije? Nerada bych byla každý večer bita! Ale když budu, nedá se nic dělat. Chudá holka si nemůže vybírat!“

„Když jsem hovořil o štěstí,“ nadmul se tatík, „myslel jsem tím skutečné štěstí. Ten, kdo od rána do noci plete košíky nebo rohožky, může být chápán nanejvýš jako východisko z nouze. Ale muž, který přišel požádat o tvou ruku, je ženich, jakého nemá ani jedna holka z Bakova! Vlastně sem nepřišel, ale přijel. V bryčce!“

„Mlynář!“ zajásala Anděla. „Zřejmě mu umřela žena a zůstalo mu na krku pět nebo šest sirot. Ale i kdyby osm, co na tom záleží? Hlavně že se postěhujeme do mlýna, kde je dostatek živobytí!“

„Postěhujeme se,“ připustil pletař orobincových rohožek, „ale ne někam k potoku do údolí. Tam by to mámě nedělalo dobře na průdušky. A mne by v jednom kuse zábly nohy!“

„Snad si nevezmu obchodníka?“ žasla. „Slyšela jsem, že v Boleslavi odovděl jednooký rakvář. Prodávat rakve – to by se mi náramně líbilo!“

Jenže tatínek stále vrtěl hlavou a cenil své trochu veverčí zuby. V tomto směru se našťestí Anděla nepotatila.

„Andělko,“ culil se rodič, „vezme si tě statkář!“

Dívka měla co dělat, aby po té zprávě neomdlela.

„Ano, skutečný statkář,“ opakoval Josef Krásný důrazně, „a dokonce z prastarého rytířského rodu. Viděl tě v neděli na jarmarku v Mnichově Hradišti a moc ses mu líbila. Poptal se na tvou pověst, a když se doslechl jenom to nejlepší, rozjel se k nám. V neděli ho poznáš. Půjdem ho navštívit, rozhlédneme se po jeho majetku a na místě ujednáme vše potřebné.“

„A kdo je to, tatíčku?“ škemrala Andělka. „A jak je starý? Šedesát? Sedmdesát?“

„Dnes už ti neřeknu ani slovo!“ rozhodl tatík. „Něco si přece musíme nechat až na ten den, kdy ho poznáš. Ale žádný dědek to není. Je mu osmatřicet a vypadá na devětadvacet. Je vysoký a urostlý.“

„Tlustý?“

„Když říkám urostlý, nemyslím tím funícího břicháče. Náš statkář vypadá jako hrdina z vojenského kalendáře. Černovlasý a s nádherným knírem!“

„Vdovec?“

„Svobodný!“

Nyní už Anděla omdlela doopravdy. Tolik štěstí najednou její špatně živené tělíčko přece jen neuneslo. Ale když ji tatík pocákal studenou vodou, probouzela se jako z krásného snu.

Do nedělního rána se pak vznášela na růžovém oparu svých představ a snila o pohádkově nádherné budoucnosti. Jezdila přitom v zlatém kočáře, procházela se v rozkvetlých zahradách a opírala se o pevné rámě svého zteplilého chotě. Škoda, že ho nenapadlo poslat pro Andělu povoz! Takhle ji pozná celou utrmácenou, protože tatínek říkal, že statek je daleko za Hradištěm.

Nu, co se dalo dělat. V neděli si Anděla nepřispála, jak bylo jejím oblíbeným zvykem, ale vstala již při východu slunce. Pár metrů od chaloupky tekla Jizera, která sloužila dívce za koupelnu.

Dnes si musím dát obzvláště záležet, umiňovala si Anděla, abych byla čistá a voňavá!

Shodila ze sebe šaty a nedočkavě vběhla do řeky. Měla pocit, že voda má dnes barvu stříbra a každá kapička, která jí ulpí na těle, přispěje k jejímu zkrášlení. Proto se mazlila s chladnými vlnkami a převalovala se v nich jako rusalka. Škoda, že právě nyní ji nemůže vidět její urostlý rytíř – statkář!

Když se Anděla vrátila do chaloupky, soukal se z postele i otec Krásný. Zíval, funěl a protahoval se, jako kdyby ho sem doručili v kufru. Ale věděl, co je jeho povinností. Namáhavě se začal oblékat do svátečních šatů.

„Mám kalhoty trochu prokousané od myši,“ konstatoval, „ale krejčí Kořán mi je zalátal tak, že to ani není k poznání. Kdybychom měli doma kočku...“

„Víš přece, že kočky nesnáším!“ zakašlala z postele maminka. „Kde je kočka, tam se mi špatně dýchá!“

„Hlavně že ti nevadí myši!“ zahučel otec. „Kdybychom je prodávali po krejcaru, byli by z nás boháči!“

Tím však dialog skončil, neboť kašlající maminka se obrátila na druhý bok a usnula.

„Kdoví jestli se probudí na mši,“ šklebil se stařík. „Ta by spala i ve zvonici!“

„A co my?“ otázala se Anděla. „Přece v tak význačný den nezmeškáme služby boží?“

„To víš, že ne,“ uklidnil ji otec, „ale půjdeme na mši až v Mnichově Hradišti. Do kostela svatého Jakuba, tam co se ženil bratranec Rudolf. Moc jsme si od té svatby neslibovali, ale ta jeho Cilka se docela vyvedla. Pomáhá mu v ševcování a domácnost udržuje v čistotě.“

„To já budu taky!“ těšila se dcera. „Uvidíš, že náš statek bude jako ze škatulky! Jen aby si to pan rytíř nerozmyslel!“

Krásný se sebevědomě usmál. „Když tě vidím v těch květovaných šatičkách,“ řekl, „tak se ani trochu nedivím, že ses mu zalíbila! Takovou pěknou holku by nenašel ani v Praze! Krasavice jako ty nemá totiž věna zapotřebí!“

A pak už nastal čas vyrazit na cestu. Anděle se dosud nepodařilo vy-mámít na spokojeném otci všechny podrobnosti. Nevěděla, kam a za kým vlastně jdou, takže byla celá rozechvělá zvědavostí, nedočkavostí a – proč to neříci – i touhou. Její posedlost vdavkami se každým rokem násobila. Poskakovala po boku otce jako kůzle a ustavičně si vybavovala okamžik, kdy stane tváří v tvář svému budoucímu muži.

Krásní vyrazili do Hradiště přes Veselou. Bylo pěkné letní ráno, na polích zrály klasy a odevšad zněl bzukot pracovitých včel. Louky plné květin vábily pestrobarevné motýly a v městě se právě rozhlaholily zvony. Lidé se začali trousit na ranní.

„To je den, co?“ liboval si otec. „Jenom aby neskončil bouřkou!“

„Třeba zemětřesením!“ pohodila hlavou Anděla. „Jenom když ve mně najde statkář zalíbení!“

„Už ho našel,“ tvrdil tatík, „a v podstatě je ruka v rukávě. Jde jen o to, abys souhlasila stát se jeho ženou.“

Tohle dívku rozhodně neznepokojovalo. S takovou jedinečnou partií ani ve snu. Jak by tedy mohla v rozhodujícím okamžiku zaváhat?

Do kostela svatého Jakuba pod náměstím dorazili Krásní ještě před začátkem mše. Pozorovali, kterak bohatí obchodníci a sedláci zaujímají místa v předních lavicích, jako by existoval předem stanovený zasedací

pořádek. Méně významní občané se spokojovali s místy skromnějšími a mnozí zůstali stát vzadu za lavicemi, aby se snad nedopustili křivdy na někom, kdo se na společenském žebříčku vyšplhal výše než oni. Také pletař rohožek se svou vdavekchtivou dcerou zůstali stát hned u vchodu.

„Teď se to sluší a patří,“ souhlasila s tímto uspořádáním Anděla, „ale až budu statkářkou, sednu si do první lavice rovnou mezi panstvo. A všichni se na mne musí dívat, protože se obléknu do krásných a drahých šatů. Rytíř na mně jistě nehodlá šetřit!“

Po mši se Krásní na pár okamžiků střetli s bratrancem Rudolfem a jeho ženou Cilkou. Ta prý měla v kostele zpívat sólo, ale nakonec dostala přednost paní lékárníková, protože zakoupila svatyni krásné barevné okno. Slíbila panu faráři i dva nové svícný, takže není divu, že z konkurzu zpěvaček vyšla vítězně.

„Tady vidíte,“ pravil švec Rudolf hořce, „že svět je založen na nespravedlnosti. Lékárnice mečí jako koza, ale důležité je, že apatykář si může dovolit víc než výrobce obuvi. Místní honorace je tak zkažená, že si kupuje boty až v Praze! U mne si dá leda přiklepnout podpatek!“

„Však ono se to změní!“ těšil ho Krásný. „Budeš se divit, kdo ti dá v příštích týdnech vydělat! Jen abys svedl vyrobit parádní svatební střevíčky!“

Švec Rudolf však poslouchal toliko jedním uchem. Zřejmě se obával, aby se rozhovor příliš neprotáhl a on nemusel chudého příbuzného pozvat na nedělní oběd. Strachoval se ovšem zcela zbytečně, protože Krásní mínili poobědvat docela jinde. Tam, kam měli namířeno, to zcela určitě nebude páchnout ševcovským popem!

Tatík s dcerou seběhli dolů k Jizeře, přešli kamenný most, a vykročili k osadě Klášter, nad nímž se tyčil výstavný a prosperující pivovar. Založili jej již ve třináctém století cisterciáci.

„Cožpak o to,“ setřel si z čela pot otec, „jedno pivečko by neuškodilo. Chudý člověk ale nesmí hýřit a v potoce je čisté vody habaděj!“

„Až se stanu statkářkou, budeš mít pivo každou neděli,“ slibovala Anděla, „a to nejen po obědě, ale i po večeři! Odměním se ti za to, že se o mne tak staráš!“

„To taky doufám,“ přikývl Krásný. „Až se dostaneš pod čepec, bude s naší bídou konec. Orobinec nechci do nejdelší smrti ani vidět a až potkám obchodníka Doušu, počkám, jestli pozdraví první!“

Anděla mu to schválila. Tatík se dlouze napil z potoka Zábrdky a usoudil, že je na čase vykročit na další cestu. Před nimi se zelenalo malebné údolí, kterým se potok klikatil k Jizeře.

„Půjdeme proti proudu Zábrdky,“ řekl otec, „a záhy dorazíme k cíli!“

To ovšem značně přeháněl. Šlapali pěkně dlouho, než došli k několika dřevěným chalupám, jejichž honosnost byla zcela zanedbatelná. Po statku nikde ani památky. Andělin zrak těkal z jedné chatrče na druhou, a žádná jí nepřipadala jako objekt spravovaný rytířem.

„Jsmo teprve v Dolní Bukovině,“ uklidnil ji tatík, „a další vesnička, kterou mineme, se jmenuje Borovice. Tam necháme Zábrdku Zábrdkou a odbočíme na strmou cestu vedoucí na kopec.“

„Ale to je přece hrůza!“ zafňukala Anděla. „Slunce začíná pořádně pálit, a když ještě polezu do kopce, budu zpocená jako myš! Kdo ví, jestli si pak pan statkář tu svatbu nerozmyslí!“

„Nesmysl,“ řekl Krásný. „Ten chce tebe a žádnou jinou!“

Pokračovali v chůzi a v Borovici před Šturmovým mlýnem opustili údolí. Po kamenité cestě podél lesa začali šplhat vzhůru. Nebylo to nic snadného, ale vzdát se pochopitelně nemínili. Právě když jakýsi opálený chlapík poprvé trhnul provazem od zvoničky, aby ohlásil poledne, dospěli k cíli své dlouhé cesty. Byli ve Vicmanově.

I tady vzaly Anděliny představy zasně. Vicmanov nepatřil k místům, nad nímž by člověk otevřel ústa v němém údivu. Ale přesto zde stálo několik kamenných stavení s výstavnými hospodářskými budovami. Krásný neomylně zamířil k největšímu z nich.

„Tohle je určitě ono!“ zajásal. „Tady budeš, má milovaná dcero, paní!“

Ale to už jim kráčel v ústrety statný muž ušlechtilého zevnějšku. Každý jeho pohyb měl v sobě kus starobylé vznešenosti a jeho bohatý, i když poněkud divoký knír svědčil o nesporné urozenosti.

„Vítám, sličná dívko, tebe i tvého pracovitého otce!“ zahlaholil rytíř krásným znělým barytonem. „Vstupte do mého domu, který se, jak pevně doufám, stane i domem vaším!“

Anděla na něho hleděla zcela okouzlena. S takovým krasavcem opravdu nepočítala. Ani se s nikým podobným dosud nestřetla. Nikdo se proto nemůže divit, že nyní zrudla a nebyla mocna jediného slova. Kdyby ji tatík nepodpíral, sotva by doklopýtala do domu.

Vnitřek obydlí rozhodně nepřipomínal běžný selský grunt. Anděla si připadala jako ve starém hradu, ačkoliv v podobné nemovitosti sama nikdy nebyla. Kdo by tam taky chudou holku z Bakova pustil?

Rytíř opatřil místnosti starým bytelným nábytkem, který sem zřejmě přistěhoval z nějaké tvrze. Každá almara vypadala jako pevnost a truhly sem mohli přestěhovat jen výjimeční siláci. Na stěnách visely zbraně bodné, sečné i střelné, z obrazu se pak zavile šklebil jakýsi rytířův předek, nápadně mu podobný. Anděla se při pohledu na něj zachvěla úctou.

Možná že jednou vymalují i mne! – napadlo ji, ale nahlas by se takovou troufalost neodvažovala vyslovit.

„Toto je můj děd Bonifác,“ ukázal na obraz rytíř, „který zemřel na Špicberkách. Zastřelil totiž kmána, jenž se mu posmíval kvůli jménu.“

„Ale to byl pěkný osel,“ poznamenala Anděla. „Na jméně Bonifác není přece nic směšného!“

„Nešlo o Bonifáce,“ zachmužil se rytíř, „ale o příjmení. Ten troupi si neuvědomil, že naše slavné jméno se táhne českými dějinami takřka od nepaměti. Jeden z mých předků byl tábořským hejtmanem, jiný bojoval v Horních Uhrách s Janem Jiskrou z Brandýsa. Naše jméno se nikomu nejevilo jako výstřední, nebo dokonce odporné. Teprve v moderní době se vyrojili posměváčci, kteří si nevidí na špičku vlastního nosu. Kvůli nim se přece nenechám přejmenovat. Kdo se za své jméno stydí, hoden potupy všech lidí! Ostatně, děvo spanilá, jak se mé jméno zamlouvá tobě?“

„Ale já přece nevím, jak se jmenujete!“ pípala Anděla. „Tatínek mi nic nevyjevil...!“

„Chtěl jsem tě překvapit,“ vzal ji za ruku otec, „abys toho štěstí neměla příliš najednou!“

„Nuže,“ pravil rytíř, „není již třeba otálet. Doufám, krasavice moje, že jsi povznesena nad úsudky hlupců a závistivé chamradě. Přiznávám ovšem, že osmi ženám, které jsem hodlal pojmout za manželky, se mé jméno nezdálo dost moderní. Přemlouvaly mne, abych přijal jméno běžně používané, a s ním že pak budu zván i do vybraných šlechtických salonů. K takovému hnusnému činu a k zradě svých chrabrých předků jsem se ovšem nikdy neodhodlal. Raději jsem upustil od zamýšleného sňatku a riskoval, že zemřu, aniž bych zplodil zákonitého potomka. Ale

nyní nám novou naději a věřím, že ji, hrdličko má líbezná, nezklameš! Těbě přece nemůže vadit, že tvůj budoucí manžel se jmenuje Matěj Sračka z Podhory a Vicmanova!“

Anděle se zatmělo před očima. Slyšela dobře? Je možné, aby tento vznešený muž...

„Ale to víte, že jí to nevadí!“ zahlaholil tatík. „Nějak se jmenovat musí, a když vezmeme v potaz všechno ostatní, tak není o čem uvažovat!“

Anděla se pokusila o úsměv, avšak ten jí moc nevyšel. Na druhé straně měla co dělat, aby neomdlela a nerozrazila si líbeznou hlavinku o některou z bytelných truhel. Ale i když zdánlivě zůstala při vědomí, to, co se dělo potom, sotva vnímala. Nedokázala vychutnat slavnostní oběd, který připravila rytířova hospodyně.

„To je strašné!“ honilo se Andělce hlavou. „Nikdy jsem nevyslovila sprosté slovo, a teď se do konce života budu jmenovat Sračková! A moje ubohé děti...“

Zkrátka Anděla Krásná se z prvotního zděšení nikdy nevzpamatovala. Její sen být bohatou a šťastnou statkářkou se beznadějně rozplynul. I kdyby její vyvolený pocházel z rodu královského, takové jméno by se přece slušelo odvrhnout! Holky z Bakova nebudou chudé holce ženicha závidět, ale škodolibě se jí vysmějí! A co s penězi? Zakoupí-li kostelu krásné barevné okno, jak donutí jemnocitného důstojného pána, aby na něm uvedl jméno dárce?

Tatík s rytířem si plácli, ale dívky se zmocňovalo temné zoufalství. To se v plné míře projevilo na zpáteční cestě do Bakova. Rytíř jim poradil kratší cestu přes Stražiště, Neveklovice a Jivinu, ale ta, jak se ukázalo, nikomu nepřinesla štěstí. Kus za Stražištěm se vrhla nešťastnice z vysoké skály do hlubokého údolí. Tam, kde se dodnes říká Na náběli.

Rytíř Matěj Sračka z Podhory a Vicmanova se již neoženil. Nedožil se ani začátku našeho století. Jím vyhynul starý rod a nepochybuji, že i vám se to jeví jako velická škoda! Ale uznejte, že tak skvělý muž se nemohl jmenovat Nováček nebo Pokorný!

Švýcarské cukrovi

Pazderovi si na nepřízeň osudu nemohli stěžovat. Dokonce si pořídili malý zámeček se zahradou. Nakoupili starožitný nábytek, zaplatili nutné opravy a žili si jako feudální panstvo. Alespoň o víkendech, kdy sem dojížděli z Prahy novým mercedesem.

Pazderovi měli desetiletého synka Petra, kterému vesničané říkali Malý lord.

Měl, na co si vzpomněl. Když vyslovil nějaké přání, rodiče nikdy nezaváhali. Tentokrát prohlásil, že by chtěl mít na zámečku nějakého kamaráda. Sám se tady strašlivě nudí a je třeba s tím něco udělat.

Rodiče to samozřejmě uznali. Šlo jen o to najít pro Petříka nějaký vhodný typ. Nesmí to být vesnický buran, ani vychytralý vagabund. Na zámeček nelze přivést kohokoliv. Rozhlíželi se, přebírali, až jim padl do oka Karel Jícha. Už na první pohled slušný chlapec, a dokonce z dobré rodiny. Ta se samozřejmě nemohla srovnat s Pazderovými, ale nebyl to žádný póvl. Pan Jícha vlastnil ve vesnici uzenářství a vyráběl klobásy, pro které si přijížděli až z okresního města. V Karlíkovi se viděl a nechal ho hrát na zobcovou flétnu. Říkal si, že to chlapec třeba jednou dotáhne na virtuóza.

Prozatím byl pozván na koncert k Pazderovům. O dalších případných vyhlídkách nepadlo ani slovo, protože výběr kamaráda musel schválit Petr. Pazderovi doufali, že mu Karlík padne do oka. Vypadalo to velice slibně. Uzenářův synek zapískal několik písniček a pak se šel s Malým lordem procházet na zahradu. Zdálo se, že to stoprocentně vyjde. Zahráli si spolu stolní tenis, vykoupali se v bazénu a předháněli se na jízdním kole. Na svačinu se vrátili v pohodě a spokojeni jeden s druhým.

Paní Pazderová udělala výtečný dort, který předkládala s čokoládou. Tím se Karlíkovi rozhodně zavděčila, protože u nich doma voněly spíše klobásy, jitrnice a salámy. Ale to nejlepší na něho teprve čekalo.

Pazderovi byli nedávno ve Švýcarsku a přivezli odtud znamenité čokoládové bonbóny. Karlíka, který miloval sladké, doslova uchvátily. Něco

tak lahodného dosud nejedl a spolykal jich víc, než se na slušně vychovaného chlapce slušelo.

Také při tom patřičně mlaskal. Tatínek uzenář by se patrně za něho styděl. Jenže Pazderovi to tak nebrali. Byli velkorysí a štědrí.

„Příští neděli dostaneš zase,“ slibovala paní Pazderová. „Koupili jsme jich několik krabic!“

Karel Jícha byl v sedmém nebi a zdálo se mu, že prožil nejkrásnější den ve svém životě. S tím novým kamarádem rozhodně udělal trefu.

Pazderovi odjeli do Prahy a Karlík zůstal sám se svými vzpomínkami. Hrál na zobcovou flétnu a myslel přitom v jednom kuse na lahodné švýcarské cukroví. Uzeniny doma mu odporně páchly a on si v duchu vybavoval pochoutku, která ho doslova vykojčila. Toužil po ní nevýslovně a těšil se na neděli, až mu ji paní Pazderová opět předloží.

Ale pak ho napadlo něco jiného. Když šel kolem zámečku, zjistil, že by nebylo obtížné proniknout dovnitř sklepním okénkem. Protáhl by se jím snadno a bez problémů by se dostal až ke krabici se švýcarským cukrovím. Zmocnil by se několika kousků, pochutnal by si, a zase rychle zmizel. Určitě by si jeho návštěvy nikdo nevšiml. Kdyby se choval tiše a nenápadně, proběhl by dětský lup bez nesází a následků. Je to koneckonců maličkost a není důvod k obavám.

Karlík ještě chvíli uvažoval nad svým zločinným plánem, ale pak se s konečnou platností rozhodl. Laskominy byly tak lákavé, že ze sebe se-trásl veškeré morální zábrany i tu trochu strachu z možného dopadení. Ve středu pozdě odpoledne se stal lupičem.

Opravdu to nebylo nic těžkého. Sklepní okénko, ukryté za hustým parkovým roštím, se snadno otevřelo pod tlakem šikovné dětské ruky a umožnilo Karlíkovi proniknout do podzemí zámečku. Nečekalo ho nic hrůzostrašného. Čistá podlaha a pečlivě upravené schody vedoucí vzhůru. Karlík mohl bez potíží postupovat za svým vytouženým cílem. Netrvalo dlouho a stanul v místnosti, kde ho, jak byl přesvědčen, očekávalo nevýslovné blaho. Krabice se švýcarským cukrovím byla na dosah ruky.

Jenomže v té chvíli zarachotil před zámečkem motor auta. Těžký vůz, zřejmě nákladák, zastavil před vchodem. Vzápětí Karlík zaslechl otevírající se bránu. Chlapec zpanikařil a začal bezradně pobíhat po místnosti. Na schodech se ozvaly těžké chlapské kroky a dušený hovor. Vyděšený

Karlík, který úplně zapomněl na krabici se švýcarskými bonbóny, odklopil víko a vlezl dovnitř. Doufal, že ho v této skryši nikdo neobjeví.

Do místnosti vnikli tři robustní muži a začali odborným zrakem zkoumat vzácný nábytek. Byli to zkušení lupiči, kteří vykradli již mnoho mlýnů, hájoven a luxusně zařízených samot. Vždycky zastavili před objektem svého zájmu a předstírali, že jsou stěhováci. Podařilo se jim odcizit spoustu vzácného nábytku, který pak vyváželi za hranice jako obyčejné palivové dříví. Byl to znamenitý obchod.

„Vezmeme tyhle dvě komody,“ rozhodl šéf tlupy, „a tuhle truhlu.“

Ukázal na kus nábytku, v jehož nitru se tetelil strachy Karlík Jícha. Rozhodně se netetelil nadarmo. Od této chvíle ho už totiž nikdo nespáčil.

Experiment v myslivně

Jirkův otec nám opět půjčil svou proslulou myslivnu. Vlastně to myslivna ani nikdy nebyla, ale pro její vzhled a úpravu ji tak každý nazýval. Stála hluboko v lese a vyprávěla o majitelově vášni. Byla zde spousta trofejí, parůžků i vycpaných šelem. Na stěně visely lovecké pušky a tesáky. Historické zbraně vypadaly parádně, ale nechyběly ani takové, které mohly k lovu posloužit i nyní.

Pan Radimský se o svůj majetek dost bál, avšak v paneláku by se svými sbírkami nepochodil. Před zloději se chránil bytelnými zámky a pravidelnými pobyty na chatě. Byl zde častěji než v Praze. A když mu to nevycházelo, půjčoval myslivnu Jirkovi, svému synovi. Věděl, že na víkend pojede s celou partou, ale toleroval to. Především v zájmu ochrany svých sbírek.

Tentokrát nás přijelo osm, což byl téměř rekordní počet. Čtyři kluci a čtyři dívky. Chata byla prostorná, a tak jsme se necítili nijak stísněni. Předpokládali jsme, že se budeme dobře bavit, protože s námi přijel veliký mág Ludvík. Studoval architekturu, ale patrně jen proto, že něco studovat musel. Magie se u nás bohužel nevyučuje.

Ludvíkovi jsme se na oko posmívali. Říkali jsme mu černokněžník, mág, kouzelník nebo mistr temných záhad. Přitom jsme ho ovšem obdivovali. Když na nás vybalil, co nás čeká a nemine, tetelili jsme se vzrušením. Byl velice přesvědčivý a nikdy se při svých předpovědích neusmál. Věštil z karet, z ruky i z kávové sedliny. Vždy úspěšně. Až nás zaráželo, jak se jeho předpovědi shodovaly s následující životní realitou. Byl to náš Cagliostro a jeho popularita mezi dívkami stoupala až na neúnosnou míru. Robertovi to očividně vadilo. Když Ludvík začal věštit, projevoval až okatý nezájem a začal si vždy prohlížet sbírky pana Radimského.

Tak tomu bylo i tentokrát. Ludvík avizoval zbrusu nové čáry a pohovořil o magické škole, která vznikla před čtyřmi staletími v Itálii. Všichni kromě Roberta se shlukli kolem stolu, u něhož se měly dít neobvyklé věci. Robert otevřel dveře do vedlejší místnosti a věnoval pozornost puškám,

zdobícím stěny. Jakkoliv nám dával najevo své hluboké pohrdání metafyzikou, bylo nutno přiznat, že ho lovecké zbraně opravdu zajímaly. My jsme jeho úchylku tolerovali a bavili se po svém. Teď jsme byli zvědaví, jak veliký mág pochodí se svými experimenty. Podrobit se jim chtěli pochopitelně všichni, ale nejvíc křičela Věra. Ludvík nebyl proti.

„Trochu ti ublížím,“ oznámil jí, „protože ti vytrhnu vlas. Pokud možno ten nejdelší. A také si na chvíli půjčím tvůj prsten. Ano, ten s červeným kamínkem mi bude vyhovovat.“

„To je všechno?“ zeptala se Věra, „klidně ti půjčím ještě kapesník nebo levou botu.“

Ludvík se ani neusmál. Bral své umění náramně vážně.

„Ještě mi něco napiš na tuhle tabulku,“ vyjmul arch papíru, „vůbec neuvažuj o obsahu a piš, co tě napadne. Třeba nějaké nesmysly.“

Věra se snažila a sepsala cosi mezi povídkou a dopisem. Byla za to pochválena a náš černokněžník za pozornosti ostatních mohl zahájit akci. Upevnil prstýnek na vytržený vlas a ten podržel nad právě vzniklou písemností. Následující okamžiky nás všechny vzrušily. Prstýnek se choval jako sedačka na řetízkovém kolotoči. Pak se rozkmital, že jej bylo těžké sledovat. To nedělalo potíže jedině Ludvíkovi.

„Věra se nám zamilovala,“ sdělil nám, „je to láska na první pohled. Jde o vysokého blondýna s akademickým titulem.“

Dívali jsme se na Věru dost překvapeně, ale ta jen zrudla a přikývla. Ludvík se opět trefil.

„Tento vztah není beznadějný,“ pokračoval čaroděj, „a patrně skončí svatbou. Ano, docela určitě. I když dojde k nějakým různicím. Zdá se, že je vyvolají rodiče.“

„To je docela možné,“ připustila Věra, „protože Imrich je Žid, a to se tátovi nebude líbit. Jeho evangelická duše bude raněna. Ale já se Imricha nevzdám!“

„Máš velikou naději v tomto konfliktu obstát,“ pozoroval nadále tančící prsten, „zejména, když se objeví náznaky radostné události.“

„Tím chceš říct, že otěhotním?“ vypískla Věra, „to je tedy pěkné nadělení. S něčím takovým nepočítáme.“

Ale pak se i se svými kamarádkami rozesmála. Vyhlídky do budoucnosti se jí v podstatě zamlouvaly.

Proto také nebylo Ludvíkovi dopřáno sebekratší vydechnutí. Všichni žadonili o předpověď, zejména černovlasá Dana. Ta už také psala dílo, nad nímž měl tančit její prstýnek. Naštěstí k hádkám nedošlo. Všichni uznali, že je Dana předběhla regulérně. Její chtivost ale překvapovala. Tvářila se dychtivě a sama si vytrhla celý chomáč vlasů.

„Musíš být klidnější,“ smál se Ludvík, „jinak kvůli věštbě zplešatíš.“

Takové nebezpečí samozřejmě nehrozilo. Danina hustá kštice mohla dodat podstatně více materiálu. Také na její vlas připevnil mág prstýnek, dost podobný kroužku Věřinu. Všichni přihlízející napjatě zírali, co se stane. Jestli se prsten opět tak divoce roztančí nebo se zachová přece jen umírněněji. A zejména pak čekali, co z toho Ludvík vyčte. Danin příběh bude jistě velice zajímavý.

Černokněžník sevřel vlas mezi palcem a ukazovákem a zatvářil se, jako by rozuměl celému vesmíru a zvládl veškeré záhady. Prstýnek klesl nad Daninu písemnost a podle všech předpokladů se měl rozkmitat. Měl, ale nerozkmital se. Zůstal bezmocně viset jako těžké závaží.

„Co se děje?“ žasly dívky a Ludvík se zatvářil starostlivě. Pokusil se vlasu pomoci prsty, ale úspěchu nedosáhl.

„No tohle,“ vyhrkla znepokojeně Dana, „to jsem zvědavá, jak mi tohle vysvětlíš! Doufám, že to neznamená nic hrozného. Cítím se totiž náramně dobře a ten prstýnek by si měl pořádně poskočit!“

Prstýnek však visel na konci vlasu, aniž se pohnul. Přihlízející na to hleděli s obavami.

„To jsem ještě neviděl,“ zašeptal Ludvík, „taková reakce je zcela neobvyklá. Neumím si to vysvětlit. To vypadá, jako bys byla mrtvá.“

V té chvíli třeskl výstřel. Dana vykřikla, zavravorala a vzápětí klesla k zemi. Uprostřed čela měla díрку po náboji.

„Proboha!“ ozvalo se, „ta kulovnice byla nabitá?“

Ve vyděšeném Robertově hlase nechyběla špetka naděje, že se nic vážného nestalo. Ale ta se rozptýlila ve chvíli, kdy vstoupil mezi nás a spatřil mrtvou kamarádku. Okamžitě omdlel, ale napravit už nic nemohl. Byl hlavním viníkem tragédie, stejně jako pan Radimský, který nešťastnou kulku zapomněl v hlavni. Ale my jsme ze všeho nejvíc museli myslet na nehybný prstýnek, visící nad Daniným písmem.

Smrt výrobce rachejtlí

Štěpán Mikula byl to, čemu se lidově říká šutrák. Člověk neotesaný, asociální a nespolečenský. Rád pil a občas se v hospodě i popral. Bydlel v malém podkrovním bytě, který měl do salónu hodně daleko. Pokud v něm někdy někdo uklízel, bylo to hodně dávno a pamětníka by ses nedohledal. Mikulovi to rozhodně nevadilo. Sám se tu bez problémů vyznal a to bylo hlavní.

Mikula se živil všelijak. Někdy žebral, nebo lépe řečeno drsně loudil, sbíral zálohované lahve, trochu kradl, ale především vyráběl ve svém bytě výbušniny. Žádný semtex nebo plastické pumy, neboť nemínil zničit lidstvo. Z jeho manufaktury vycházely dýmovnice, dělobuchy a především hlučné silvestrovské rachejtle. V jejich výrobě byl nepřekonatelným expertem a těšil se té nejlepší pověsti.

„Mikulo,“ říkali mu policisté, „vy se jednoho dne dopustíte závažného trestného činu a my vaši činnost budeme posuzovat jako nedovolené ozbrojování. Je jen otázkou času, kdy způsobíte vážné neštěstí. Občanu Hrneckovi již vaše rachejtle utrhla ucho!“

„Občan Hrneck byl namol,“ bránil se Štěpán, „a strkal hubu tam, kam neměl. Já nevyrábím protitankové šrapnely, ale petardy pro všeobecné obveselení. Jsou to neškodná dětská šidítka, samozřejmě nejvyšší kvality. V takové Itálii bych si s tím otevřel prosperující obchod a stal bych se milionářem. Tam si na ohňostroje a podobné legrácky potrpí, ale tady mi všichni šlapou na paty.“ Zkrátka, nedohodli se. Mikulu to samozřejmě nezlomilo. Výrobu rachejtlí neomezil, ale pokud měl dost nakradeného materiálu, dodával zboží vlajkonošům na fotbalová hřiště, výtržníkům všeho druhu i milovníkům hlučných efektů. Když se blížil konec roku, byl zájem o jeho umělecká díla zcela mimořádný.

„Štěpáne,“ říkali mu, „musíš se letos vytáhnout. Poslední Silvestr vypadal spíš jako Dušičky. To není žádný odvaz! Když se město neotřásá

v základech, člověk nemá z příchodu Nového roku žádný požitek! Snaž se, chlapče, je to jenom na tobě!“

Mikula se snažil. Jednak byl přece jen trochu ctižádostivý a chtěl se společensky prosadit, ale především věděl, že bude mít nejméně do března za co pít. I když si starosti příliš nepřipouštěl, vědomí náhlé solventnosti mu dělalo dobře. Před Silvestrem prodal všechno zboží a prodal by ho ještě víc, kdyby byl pilnější a pracovitější. Jenže nebyl.

Přece jen mu bylo líp v hospodě U Krvavého kolena. Tento podivný název je záhodno vysvětlit. Praha, jak známo, má bohatou historii a takřka v každém zákoutí někdo, nebo něco straší. V Ungeltě Turek, držící za cop useknutou dívčí hlavu, v Dlouhé ulici pobíhá Šílený bradýř a na Moráni se producírují mniši, proměnění v černé psy. Strašidel jsou desítky a možná dokonce stovky. O většině z nich se ví, proč upadla v prokletí a za jakých okolností kletba pomine. Pouze o Krvavém kolenu, které se zjevovalo v Židovských pecích, nevíme téměř nic. Jen to, že se ho místní děti strašně bály a při pouhé zmínce o něm dostávaly hysterické záchvaty.

Jedním z pamětníků byl hostinský Bouda a na památku svých dětských zážitků přejmenoval i hospodu, kterou koupil v dražbě. Neudělal z ní luxusní lokál pro cizince, ale staropražskou putyku, působící čest svému poněkud výstřednímu jménu.

U Krvavého kolena se scházeli typičtí pivaři, kterým se nesbíhaly sliny nad čínskou kuchyní. Spokojili se se syrečky, utopenci, nebo zavináči. Za vrchol luxusu byla považována tlačěnka s cibulí. Štěpán Mikula tuto hospodu miloval, přestože mu tu několikrát natloukli a hostinský Bouda ho už dvakrát vyhodil na ulici. Neměl rád, když někdo pil na dluh a ještě přitom rozbíjel nábytek. Ale dnes nic takového nehrozilo. Mikula byl v dobrém rozmaru a o peníze neměl nouzi. Blížil se opět Nový rok a lidé projevovali o jeho zboží velký zájem. Co by to bylo za Silvestra, kdyby se nepodobal atomové válce?

Štěpán měl pověst stoprocentního odborníka. Jeho rachejtle byly prvotřídní, Ale na rozdíl od různých amatérských výtvorů nezpůsobovaly škodu. Osvětlili okolí, dělaly randál, a tím splnily veškeré požadavky zákazníků.

„Já za své výrobky ručím,“ chlubil se Štěpán, „protože nejsem žádnéj packal. Kdybych neměl rád pivo, mohl jsem dnes dělat kapitána

chemického průmyslu. Chodil bych po recepcích a neměl bych tušení, kde je Krvavý koleno!“

Někdo mu věřil, někdo ne. Ale jistý Zahrádka, který chodil s Mikulou do měšťanky, dosvědčil, že výrobce rachejtli míval vždycky z chemie jedničku.

Nyní Mikulova vážnost vzrůstala den ze dne a on si připadal jako král vagabundů. Nekřčil se v koutku a nepil na dluh. Byl hlučný, pokřikoval přes celou hospodu a falešným hlasem prozpěvoval různé odrhovačky. Bylo mu náramně dobře.

Poručil rundu pro celý stůl a prohlásil, že letos po jeho petardách vyletí půl města do povětří. Ale než to udělá, tak se pořádně namaže, aby měl inspiraci. Protože dělat rachejtle není jako nalejvat limonádu.

Stoupl si do čela stolu, zvedl nad hlavu ruce, jako to viděl u Moravských Slováků a zavyl táhlou sentimentální píseň. Nikdo mu v tom nebránil, hospoda byla jeho.

Jenomže ruce mu najednou poklesly. Sentimentální píseň nedospěla ani na konec první sloky. Mikula zalapal po dechu, chytil se za hrudník a svalil se na podlahu.

„Ježíšmarjá!“ vykřikl kdosi. „Bouchala trefil šlak! Boudo, zavolej rychle pohotovost!“

Rada to byla dobrá, ale už nepomohla. Doktor, který se dostavil v rekordním čase, už jenom konstatoval, že Štěpán Mikula došel na konec své životní dráhy.

„Je to škoda,“ řekli si kumpáni. „Mohl tu vydržet aspoň do Silvestra! Kdo nám teď vyrobí rachejtle?“

Zato policajti si oddechli. Mikula jim vždycky koncem roku připravil spoustu krušných chvil a teď ho měli z krku. Ale jedno museli udělat. Mikula bydlel sám v podkrovním bytě, a tak bylo třeba ho úředně zabezpečit. Některý z jeho povedených kamarádů by mohl využít situace a protiprávně se tam nastěhovat. Tomu je třeba zabránit, protože v hospodaření s byty musí panovat pořádek.

Ovšem policajti míní – cikáni mění. Svět je k nim nespravedlivý, a tak si musí pomáhat, jak umějí. Právě přibylo do města několik nových cikánských rodin ze Slovenska a o tom, že by na ně někdo čekal s dekretem na byty, nemohlo být ani řeči. Gádžové nemají srdce a myslí jenom

na sebe. Proto není možné brát v potaz jejich zákony, které ve všem vsudy upřednostňují bílé.

Ján, Laco, Štefan a Vlado měli své zkušenosti. Věděli, že jedinou možností, jak získat byt, je nabourání nějakého volného prostoru. V tom byli odborníky. Vyhlédli si uzavřený, zapečetěný byt, vyrazili dveře a promptně tam nastěhovali dvě nebo tři cikánské rodiny. Bylo to protiprávní, ale účinné. Policajti se zlobili, sousedé protestovali, ale nikdo se neodhodlal vystěhovat cikány zpátky na ulici.

Takže bylo všechno jasné. Čtyři odvážní a odhodlaní muži tmavé pleti vyrazili k akci. Měli sekyry, jeden krumpáč a samozřejmě vytrénované dolní končetiny. A také zkušenost, neboť tuto práci nedělali poprvé.

Do podkroví šli velice obezřetně. Téměř se plížili. I to vyplývalo z jejich zkušenosti. Ve dvou případech se nájemníci zorganizovali dříve, než cikáni dokončili nabourání bytu a spolu s policií učinili celé akci přítrž. Proto Romové potlačili dočasně svůj temperament a snažili se nevzbudit nežádoucí pozornost.

Ale když došli k bývalému Mikulovu bytu, jejich chování se rázem změnilo. Vrhli se proti dveřím všemi prostředky a během krátké chvíle byli uvnitř. Radostně si zavýskli, protože vítězství bylo jejich. Zmocnili se majetku, který zpět nevydají za žádnou cenu.

Byt se jim líbil. Letitý Mikulův nepořádek, ba přímo binec, jim vyhovoval. Z jejich hlediska tu bylo báječně uklizeno. Štosy pytlů a hromady krabic různých velikostí lahodily jejich zraku. Jejich estetické citění se nebourilo. Usoudili, že je to ideální životní prostředí nejméně pro dvě rodiny. Ještě dnes tu ubytují nové nájemníky. Ale bylo tu dosti zima. Střechou to profukovalo a v bytě se nedalo topit ústředním topením. Radiátor byl odpojený a v rohu místnosti stála kamna na uhlí. Jenomže bez rour. Tak, jak se sem Štěpán před několika dny přinesl. Prozatím nebylo možné je použít.

Ale cikánům se nepřijemný chlad nezamlouval. Jejich indický původ se hlásil o nápravu. Teplomilnost jim byla vrozena, ale v bytě stále víc přituhovalo.

Naštěstí cikán si ví rady za všech okolností. Oheň rozdělaný ve stepi nejen příjemně hřál, ale rozněcoval řadu romantických představ. Tady kolem dokola byla spousta věcí, o jejichž hořlavosti nemuseli mít obav.

Dobyli vítězství a teď to oslaví pěkným táborákem. Plameny musí vyšlehnout až ke stropu! Kolem ohně bude příjemné teplíčko!

Těžko říci, kdo vhodil na hromadu první zápalku. Druhá už nebyla třeba. Ozval se obrovský výbuch a stovky rachejtlí přichystaly náhodným divákům ten nejnádhernejší ohňostroj, jaký lidé v okolí pamatovali. A to, prosím, devatenáctého prosince!

Při vyprávění se pak asi hodně přehánělo. V hostinci U Krvavého kolena se hovořilo o výbuchu století. Sám šenkýř Bouda, který to viděl na vlastní oči, na požádání vyprávěl: „Napřed vylítla střecha, a pak nad barákem poletovali cikáni, kteří hořeli jako fagule. Napočítal jsem jich devatenáct, ale noviny to zredukovaly na čtyři. Podvod! Přece dovedu počítat! Ti hořící cikáni mi připomínali anděly při posledním soudu. Až na to, že andělé neječí, ale modlí se. Já jsem se pro jistotu taky pokřížoval, protože člověk nikdy neví. Byl to zkrátka masakr, jaký už nejspíš do nejděší smrti nevidím. Taky ke mně už víc nebude chodit takovej génius, jako byl Štěpán Mikula! Ten to mohl v životě dotáhnout hodně daleko, ale nebyl to kariérista. Před slávou a bohatstvím dal přednost mý zaplivaný putyce! Takoví lidi už se neroděj!“

Měl pravdu. Až na to, že ty opálené mrtvolky byly opravdu jen čtyři.

Dopis

Kalenda měl pocit, že se mu život nepovedl. Pokojem, který byl vkusně a přepychově zařízený, se vlnila smyslná, atraktivní žena, ale nešlo o Janu. Ta dala přednost Romanu Bláhovi, docela obyčejnému technologovi, a bydlela s ním v nízkém, neomítnutém domku na kraji města.

„Na co myslíš, miláčku?“ zavrnila svůdně Dája Kalendová. „Proč jsi pořád takový mrzoutek?“

Co na to odpovědět?

Kalenda měl vše, na co si vzpomněl. Všichni ho považovali za schopného, úspěšného muže. Skutečně se dovedl otáčet a nemohl si stěžovat, že by se štěstí k němu obracelo zády. Přesto byl zklamán a rozhněván na nelítostný osud. Nedokázal se smířit s tím, že Jana, kterou kdysi poznal jako Selanovou, ne zvolila v rozhodujícím životním okamžiku příjmení Kalendová, ale Bláhová.

Kalendova ješitnost byla krutě poraněna. Zdálo se mu, že mu krásná Jana plivla do tváře a ten nýmand Bláha se při tom znamenitě bavil. Člověk, který mu nesahá ani po kotníky.

Kdyby se ti dva alespoň odstěhovali z města a sešli Kalendovi z očí. Proč se její přítomnosti nemůže vyhnout? Vždycky, když Kalenda Janu nebo jejího muže potkal, stěžl utajoval svůj odpor a nenávisť. Ani po několika letech se nedovedl smířit s tím, že bytost, na kterou skládal dlouhé milostné básně, sdílí lože s někým jiným a je zřejmě docela spokojena. Stále to pro něho bylo neuvěřitelné, šokující a svrchovaně urážlivé. Nenávisť se zvyšovala a Kalenda začal přemýšlet o pomstě. Cítil potřebu šťastné manželství Bláhových totálně zničit!

„Proč jsi tak zamračený, mourečku?“ vrnila Dája Kalendová. „Snad tě něco nebolí?“

Kalenda ji chlácholivě popleskal po zadečku, kterým se před ním svůdně kroutila, ale myslel stále na totéž. Jak přimět Janu k slzám a výkřikům

zoufalství? Ne, nemůže se touhy po pomstě vzdát! Byl tou myšlenkou zcela posedlý a musel ji nějakým způsobem uskutečnit.

Dája se o něho naléhavě otřela a on věděl, že se s ním chce milovat. Nebyl zásadně proti. Jeho žena patřila k perfektním milenkám, které dovedou muže vzrušit a vysílit. Kalenda se jí nechával svést, ale stále při tom myslel na Janu. Dovedl si v té chvíli vsugerovat, že v jeho posteli slastně vzdychá a sténá jeho životní láska.

Když bylo po všem, míval obvykle kocovinu. Jeho zášť vůči Janě a jejímu muži rostla. Dusil se zlobou a přemýšlel, jak těm dvěma uškodit.

Věděl, že to jednoho dne udělá. Nesmí se ukvapit a spokojit s gestem, které jeho protivníky nezasáhne veškerou silou. Musí počkat na nápad, jímž roznítí rozbušku.

Měl za tu dobu rozmyšleno několik variant, ale ani jedna ho plně neuspokojovala. Úder je třeba vést razantně a jednou provždy. Je nezbytné spláchnout ze světa jako povodeň šťastné manželství Bláhových. Nečekaně a bez smilování.

Potom ten nápad dostal a okamžitě se mu zalíbil. Určitě tím dosáhne svého a bude ho to stát pouhých tisíc korun! Jeden jediný modrý papírek za spoustu zadostiučinění. Není možné, aby to nevyšlo! Kalenda se zlobně usmíval. To, po čem dlouhé měsíce prahнул, se konečně uskuteční. Číhající šelma se vrhne na nic netušící oběť a prokousne jí hrdlo.

Nebylo nic, co by Kalendovi mohlo zabránit v provedení odporného a ničemného zločinu.

„Miláčku,“ začal psát na růžový dopisní papír. „Šlím touhou po Tobě! Musíš ke mně co nejdřív přijít! Abych si Tě více naklonil, posílám malou zálohu. Druhý papírek osobně vložím na Tvá nádherná pevná ňadra a třetí vsunu mezi rozkošná, smyslná stehýnka. Čekám, andílku, přijď brzy! Jsem jen Tvůj!“

To bylo všechno a autor byl náramně spokojen. O anonymním dopise, který by se dostal do rukou Bláhovi, uvažoval dost často. Jenom nevěděl, jak dosáhnout toho, aby Janin manžel obsahu uvěřil. Nyní o tom nelze pochybovat. Anonymové jsou lidé podlí a nízcí, ale tisícikoruny kolem sebe nerozhazují. Bankovka znásobí věrohodnost textu skutečně nejméně tisíckrát.

Dalších několik hodin strávil pisatel v nádherném opojení. Představoval si katastrofu, která nastane, až jeho bomba bude explodovat. Rodina Bláhových se rázem ocitne v troskách. Ze spořádaného manželství zbydou pouhopouhé ruiny. Bláha Janu patrně okamžitě zmlátí a okamžitě zažádá o rozvod. Nešťastná a zoufalá Jana opustí domov. S krvácející tváří bude vykřikovat, že se provdala za divoké zuřivé zvíře. Kalenda byl skálopevně přesvědčen, že u Bláhových nezůstane kámen na kameni.

Jenomže všechno dopadlo úplně jinak.

Přibližně po čtyřiaadvaceti hodinách byl Janě Bláhové doručen doporučený dopis. Tehdy měl podle Kalendových představ manžel zavětřit a o obsah zásilky se zajímat.

Ani ho to nenapadlo.

Roman Bláha poklidně seděl v pohodlném křesle a pokuřoval. Na ženu, otvírající dopis, hleděl vlídně a bez náznaku zvědavosti. Žárlivost jím rozhodně necloumala. Jana vytáhla z obálky list, v němž se zamodrala tisícikoruna. Vůbec se nepokusila ji před manželem ukrýt.

Bláha překvapeně vzhlédl, ale nepřestal se spokojeně usmívat.

„Něco ti přečtu!“ řekla Jana téměř pyšně a zadeklamovala s citem obsah dopisu. „Není to báječné?“

„Vynikající!“ souhlasil manžel. „A kdo je ten toužící milenec? Lacina? Nebo Rambousek?“

„Spíše bych to tipovala na Borovičku,“ hádala Jana, „ale taky by to mohl být Melichar!“

„No, však se to dozvíš,“ uzavřel debatu Bláha. „A ty papírky, doufám neutratíš za nějaké nesmysly! A ještě něco zlatíčko: zdá se mi, že je načase, abys zvýšila taxu.“

Sladký zvuk zvonů

Člověk se často po celý dlouhý život pořádně nezná. Rogoz docela určitě narážel na velice silnou bariéru. Vůbec si neuvědomoval, přinejmenším do svých pětasedmdesáti let, co podstatně a výrazně ovlivňuje jeho život. Přitom to bylo jasné jako den. Bylo s podivem, že mu to tak dlouho unikalo.

Musíme se však na chvíli odpoutat od současnosti a zapátrat v Rogozově dětství, kde to všechno začalo.

Rogoz se narodil počátkem století ve vysoké kostelní věži. Přesněji řečeno ve věžním bytě, obývaném kostelníkem Tadeášem Rogozem a jeho spořádanou bigotní rodinou. Když dítě opouštělo matčino lůno, zněly slavnostní zvony a hlaholily tak jásavě, že i neznažbozi upadali do zbožné euforie. Tento zvuk poznával a ovlivnil celý Rogozův život.

Už od útlého dětství mu hlaholení zvonů dělalo náramně dobře. Probouzelo v něm slavnostní, ušlechtilé pocity a dodávalo mu ničím neodůvodnitelné sebevědomí. Cítil se silný, zdatný a mimořádně akceschopný. Nevěděl o žádné překážce, která by mohla jeho rozhled zastavit.

I když se s rodiči odstěhoval z romantické věže do šedivého přízemního domovnického domku naproti kostelu, prakticky nic se nezměnilo. Vzrušující atmosféra hravě překonala nepatrnou vzdálenost. I v novém bytě zvonění zvonů Rogoze pravidelně uspokojovalo, posilovalo a rozradostňovalo.

Tento stav trval velice dlouho. Během svého těžkého a složitého života se Rogoz celkem pětkrát stěhoval, ale nikdy se nedostal z dosahu svých oblíbenců, a jak se ukázalo i ochránců. I na vojnu totiž narukoval do starobyklých kasáren v těsné blízkosti kostela, takže si líbezného a posilujícího zvonění užil více než dost.

To si ovšem Rogoz uvědomoval až mnohem později a k úplnému poznání potřeboval přes půl století. Do té doby považoval nezvyklý doping za cosi zcela normálního, co patří k životu jako vzduch nebo voda.

Ale život spěl zvolna k svému konci, a když Rogoz ovdověl, všechno se změnilo k horšímu. Pochoval svou drahou manželku Žofii a zjistil, že se sám o sebe neumí postarat. Po měsících tápání a rozpačitých pokusů o normální život všechno vzdal a ocitl se v domově důchodců v Topinkách. Je to malá vesnička uprostřed smrkových lesů a stařečkové tu mohou vychutnávat naprostý, ba až neuvěřitelný klid. Nic neútočí na jejich věkem opotřebovaný nervový systém. Jsou ubytováni v bývalé zemanské tvrzi a dle libosti se mohou procházet ve veliké rozlehlé zahradě. Někteří pilní kmeti se dokonce dobrovolně starají o to, aby nezpustla a nezarostla býlím.

V samotných Topinkách je jen několik chalup, většinou o víkendech obývaných rekreanty z Prahy. Ani ti však nenarušují ospalý klid, ve vesnici už dlouhá léta obvyklý. V malém půvabném kostelíku se zarostlým hřbitovem se nesloužila mše už nejméně celá desetiletí. Kdosi pochopitelně vytloukl okna, vyvrátil dveře a vykradl, co se dalo. Farář, který občas do Topinek dojížděl z Doupova, byl zbaven státního souhlasu a odstěhoval se k sestře na Moravu. Nikdo ho již nenahradil.

Všude vládlo až neuvěřitelné ticho. Důchodci, kteří sem přišli dožít závěr života, si většinou libovali. Vesměs pocházeli z hlučných průmyslových center a Topinky na ně působily jako skutečná oáza zdraví. Někteří je dokonce srovnávali s vyhlášenými letovisky a proslulými lázněmi.

Pochopitelně přeháněli, ale něco na tom přece jen bylo. Klid v Topinkách působil mnohdy až depresivně, ne-li hrůzostrašně. Bylo to ticho odlidštěné a zbavené všech přirozených a obvyklých zvuků.

Rogoz se rozhodl pro pobyt v domově důchodců po zralé úvaze a dobrovolně. Po manželčině skonu na něho doma všechno padalo a při veškeré snaze si nedovedl zvyknout. Se zlou se potázal každý, kdo se ho chtěl v dobrém úmyslu pokusit rozptýlit. Návštěvy dětí ho spíše znervózňovaly. Posléze si je úplně zakázal, ale nedařilo se mu o mnoho líp. Často dokonce uvažoval o dobrovolném odchodu ze světa, který pro něj ztratil veškerý půvab. Chybělo jen málo a nastal definitivní konec.

Když ale bylo nejhůř, pomohly zvony. Rozezněly se v pravou chvíli. Jejich hlaholení spolehlivě zaplašilo hříšné myšlenky a vlilo mu do těla novou sílu. Bylo to jako by vstoupil do lázně s živou vodou. Rogoz se zcela nečekaně vzchopil a pokusil se znovu žít normálním životem.

Dlouho to obvykle netrvalo, protože zvony příliš často nezvonily. Jen o velkých svátcích.

Když Rogoz onemocněl, chodila k němu pečovatelka Lumíková. Nebyla to žádná krasavice. Měla řídké vlasy, odulé rty a ježibabí nos. Přesto nebyl důvod ji nenávidět. Ale Rogoz byl vůči ní zaujatý. Páchla mu, hnusila se mu a štítíl se jí. Jídlo, které mu přinášela, vyhazoval oknem holubům, kteří na rozdíl od něho byli absolutně bez zábran. Avšak Rogoz neměl na vybranou. Domov mu neskýtal bezpečí ani přijatelné perspektivy. Představa, že by ho ve vážné nemoci ošetřovala Lumíková, ho doháněla k zoufalství. Jedině zvony ho občas postavily na nohy. A tak se rozhodl. Vymohl si přestěhování do domova důchodců. Viděl v tom určitou jistotu a věřil, že si polepší. Bude o něho postaráno, nové prostředí mu nebude připomínat minulost, a hlavně už nikdy neuvidí pečovatelku Lumíkovou!

Jeho život se opravdu radikálně změnil. Zpočátku se zdálo, že rozhodně k lepšímu. Byl v Topinkách celkem spokojen. Ani mu příliš nevadilo, že sdílí ložnici s pěti dalšími muži, i když někteří z nich dost vydatně chrápali. Zato s nimi mohl celý den tlachat o všem možném a znovu se vracet k životním okamžikům, které nenávratně zmizely a staly se minulostí, o kterou žádný historik nejevil zájem.

Brzy však Rogoz začal pozorovat, že cosi není v pořádku. Jako kdyby ho chtěly schvátit všechny choroby světa. Slábnul, malátněl, usínal v chůzi a v jednom kuse zíval. Jeho nijak oslňující kondice se stále horšila. Ačkoliv dost jedl a pohyboval se na zdravém vzduchu, šlo to s ním od desíti k pěti. Byl slabý jako moucha a sotva se držel na nohou. Někdy vrávorál jako opilý, jindy se opíral o stromy, nebo si dokonce sedal a těžce oddychoval. Nic ho nebolelo, ale každé slovo nebo pouhé gesto mu působilo nezměrné potíže. Začal se smířovat s tím, že jeho pozemská cesta pomalu končí. Dokonce se s tou myšlenkou trochu mazlil. Představoval si, že jednoho dne usne, upadne do hlubokého spánku a utone v něm jako v jezeře. Zdálo se to velice pravděpodobné, protože ani doktor Zíval, který jezdil do Topinek na pravidelné prohlídky obyvatel domova důchodců, nekonstatoval nic výjimečného. Podle názoru zkušeného odborníka na tom byl Rogoz velice dobře. Bylo mu pětasedmdesát a všechny reakce odpovídaly člověku podstatně mladšímu.

Ale lékařské dobrozdání a syrová skutečnost jsou dvě nesouměřitelné věci. Údajně zdravý Rogoz stále častěji posedával, ploužil se a vůbec nic ho nebavilo. Odmítal číst noviny, nedíval se na televizi a přestal klábosit se svými spolunocležníky. Kdekomu začínalo být jasné, že zkroušený, apatický stařec má na kahánku.

Z čista jasna však nastala změna. V sousedním pokoji zemřel čtyřiaosmdesátiletý lékárník Verner. Rogoz si toho téměř nevšiml a bylo mu to vlastně jedno. Než si však příbuzní odvezli Venera do rodného města, došlo k obvyklému rozloučení. Syn správce domova důchodců vystoupil do věže opuštěného kostelíka a rozezvučel zde dlouho zahálající zvon. Ospalou vesničkou se neslo naříkavé klinkání umíráčku.

V té chvíli Rogoz ožil, jako by ho někdo pokropil živou vodou. Hluboce a lačně se nadechl. Oči se mu rozzářily a dlouhodobá únava byla náhle tatam. Rozplynula se jako ranní mlha a zůstaly jen příjemné pocity. Zvon ho zburcoval k životu.

Rogoz měl náhle zase spoustu zájmů. Chtělo se mu žít a něčím užitečným se zabývat. Vrhł se do knihovny a vypůjčil si tlustý historický román. Lačně se vrhl na jeho obsah, který mu, jak zjišťoval, nebyl neznámý. Přesto četl jako u vytržení, a dokonce měl chuť se o přečteném bavit s ostatními. Také televizní obrazovka se pro něho stala mnohem přitažlivější. Díval se až do poslední chvíle a vůbec se mu nechtělo zaujmout horizontální polohu.

Tento stav trval přibližně deset dní. Potom začala euforie opadávat, temperament se vytrácel a nezadržitelně se vracela stará malátnost. Marně se snažil tomu silou vůle zabránit. Rogozova nepřírozená čipernost vzala za své a únava se den za dnem stupňovala, až opět vyústila v naprostou apatii. Konec se zdál být neodvratný, jenže pak došlo v domově k dalšímu úmrtí. Tentokrát zesnul sedmdesátiletý holič Maršálek. I k jeho počtu rozezvučel správcův syn kostelní zvon a situace se do písmene opakovala. Rogoz se opět zázračně uzdravil a omládl o několik desetiletí.

Teprve v této chvíli si plně uvědomil prapodivnou situaci, ve které se nachází. Pochopil, co pro něho znamená zvuk kostelních zvonů. Ale nebylo o čem polemizovat. Stačilo několikaminutové klinkání vesnického umíráčku, a vše se rázem změnilo. Rogoz se cítil jako znovuzrozený. Ani transfuze krve nemohla působit tak životodárně.

